

COVID-19: Nove mere Vlade Republike Srbije

OBAVEZNO I BEZUSLOVNO NOŠENJE ZAŠTITNE MASKE!

Od utorka, 24. novembra 2020. godine, na snazi su nove mere za suzbijanje epidemije izazvane bolešću COVID-19, koje je donela Vlada Republike Srbije. Dve najznačajnije mere, koje se odnose i na rad pijaca, svakako su:

- **Obavezno i bezuslovno** korišćenje lične zaštitne opreme (**nošenje zaštitne maske**) u zatvorenom prostoru, kao i na otvorenom prostoru u onim situacijama gde se ne mogu izbeći međuljudski kontakti.

- Zabrana svih javnih okupljanja s prisustvom više od 5 (pet) osoba u zatvorenom i na otvorenom prostoru. Od ove mere izuzeti su radne organizacije, školske ustanove, prodavnice, tržni centri i slični objekti, za koje važi **propisano ograničenje broja prisutnih osoba u svakom trenutku u odnosu na kvadraturu objekta (minimum 4 m² po osobi)**.

Javno komunalno preduzeće „Subotičke pijace“ još jednom apeluje na prodavce i kupce na pijacama da se pridržavaju svih propisanih mera prevencije i zaštite od od širenja zaraze korona virusom COVID-19.

U skladu s merama prevencije i sprečavanja širenja zaraze korona virusom, JKP „Subotičke pijace“ svakodnevno radi dezinfekciju pijačnog prostora, obezbeđena su sredstva za suvo pranje i dezinfekciju ruku, kao i pojačano održavanje higijene i uklanjanje komunalnog otpada sa pijaca.

Od 1. decembra 2020.

do 07. januara 2021. godine

PRODAJA JELKI SAMO NA PREDVIĐENIM LOKACIJAMA

Javno komunalno preduzeće „Subotičke pijace“ obaveštava sve zainteresovane prodavce da će prodaja jelki, prema rešenju Gradskog veća Grada Subotice, a u skladu sa Planom postavljanja ostalih objekata i opreme na teritoriji Grada subotice (broj 27-3/2014 i 299-23/17), biti organizovana **od 1. decembra 2020. do 07. januara 2021. godine**.

Cena zakupa prodajnih mesta se određuje na bazi veličine zauzete površine za prodaju. O predviđenim lokacijama i svim drugim pitanjima vezanim za prodaju jelki, zainteresovani sve dodatne informacije mogu dobiti od koordinatora pijaca **Marković Ljubomira** i **Kuntić Petra**, na telefone **065/5288269** i **065/5288052**, svakog radnog dana od 8 do 14 časova.

Lokalna samouprava je odredila lokacije na kojima je dozvoljena prodaja sezonske robe, između ostalog i jelki, te je van tih mesta prodaja zabranjena. Javno komunalno preduzeće „Subotičke pijace“ će prodaju jelki organizovati na odobrenim i označenim prostorima na pijacama, u njihovoj okolini i javnim površinama u saradnji i u skladu sa odlukama lokalne samouprave.

Nadležne službe Grada Subotice će vršiti svakodnevnu kontrolu prodaje jelki.

Javno komunalno preduzeće „Subotičke pijace“ Subotica apeluje na prodavce jelki da, u skladu sa principima očuvanja životne sredine, ponude kupcima što je moguće veće količine jelki sa busenjem. S obzirom da je odlukom lokalne samouprave u gradu zabranjen saobraćaj teških teretnih vozila i šlepera, JKP „Subotičke pijace“ Subotica upozoravaju prodavce da na prodajna mesta ne donose jelke kamionima čija je nosivost veća od 10 tona.

Prodaja jelki će i ove godine biti omogućena isključivo uz prikaz potrebne dokumentacije kojom prodavac dokazuje da je registrovan za delatnost koju obavlja, odnosno uz dokaz o poreklu robe.

SOMBOR: NOVI IZGLED „PIJACE U LANCIMA“

Rekonstrukcija obuhvata popločavanje pijace i uličnog dela trga oko nje, postavljanje novih tezgi, rasvete, nadstrešnica za odlaganje bicikli, novog mobilijara, česmi, kao i izgradnju posebnog ambijetalnog dela sa amfiteatrom i klupama.

U Somboru se ovih dana završava jedna od najvećih investicija u 2020. godini u razvoj pijačne delatnosti u Srbij, vredna oko 60 miliona dinara. Reč je o rekonstrukciji takozvane „Pijace u lancima“ koja je smeštena u najužem gradskom jezgru Sombora.

Radovi su započeti krajem marta ove godine, a rekonstrukcija obuhvata popločavanje pijace i uličnog dela trga oko nje, postavljanje novih tezgi, rasvete, nadstrešnica za odlaganje bicikli, novog mobilijara, česmi, kao i izgradnju posebnog ambijetalnog dela sa amfiteatrom i klupama kod „Sunčanog sata“. Novi pijačni prostor će biti osvetljen sa 33 kandelabera, imaće video nadzor sa 16 kamera i savremeni javni toalet. Sve sa idejom da se ova jedinstvena pijaca na otvorenom prostoru uklopi u u arhitektonsku celinu istorijskog jezgra Sombora.

Kameni stubovi od mermera i lancii od kovanog gvožđa

Istorija ove pijace počinje 1820. godine, kada je senator **Ištvan Estergami** podigao piramidalni obelisk caru **Francu I**, u znak zahvalnosti što je posed kraj južnog krila Župnog dvora car i zvanično ustupio rimokatoličkoj crkvenoj opštini. Ktitor (darodavac) spomenika je prostor, na kojem su do tada održavane takozvane „Male pijace“, ogradio niskim kamenim stubovima od ružičastog mohačkog mermera i lancima od kovanog gvožđa, te je tako nastala poznata somborska pijaca „U lancima“.

Na njoj su prodavani povrće i lončarski proizvodi, a kasnije mlečni proizvodi, hleb i voće, kao i govede meso. Oko pirami-

dalnog spomenika caru Francu I, postavljenom u samom uglu pijace „U lancima“, prodavani su golubovi. Pijačarinu na ovu pijacu je, sve do posle I svetskog rata, ubirala rimokatolička crkvena opština, mada je grad, po pravima iz člana 13 Elibertacione povelje, pokušao to da ospori i preuzme pravo naplate.

Centralna somborska pijaca, u ovom obliku, nastala je polovinom pedesetih godina 20. veka, na prostoru nekadašnje bašte koja je pripadala crkvi Svetog Trojstva i Župnom dvoru. Stariji deo pijace „U lancima“ spojen je sa novim delom, u koji se ulazilo kod Gradske kuće, a izlazilo kod crkve. Pijačne tezge su prvo bile drvene, a u leto 1964. godine postavljene su betonske,

I manifestacije uz pijacu

Veći deo sredstava za rekonstrukciju „Pijace u lancima“, u iznosu od oko 50 miliona dinara, obezbedila je lokalna samouprava Grada Sombora, a preostali deo finansira Javno komunalno preduzeće „Prostor“. S obzirom na specifičnost prostora koji je pod zaštitom kao deo bogate kulturne baštine i istorijskog nasleđa Sombora, cilj investitora je da ova pijaca na otvorenom, sledeći evropske trendove, bude multifunkcionalni prostor na kojem će se organizovati i različite manifestacije, prvenstveno one na kojima se promovišu prehrambeni proizvodi iz regiona, pripremljeni na tradicionalan način.

Krajem oktobra duž oboda platoa rekonstruisane pijace postavljeni su novi betonski stubovi i lancii, kao simbol ovog jedinstvenog prostora. Tako će rekonstruisana centralna gradska pijaca u Somboru ostati prepoznatljiva po svom autentičnom obeležju, po kojem joj je narod i dao ime „Pijaca u lancima“.

OTKAZAN DESETI "WINTERFEST"

Zbog pandemije korona virusa COVID-19 i nepovoljne epidemioške situacije, deseti Zimski vašar "Winterfest" se ove godine neće održati. Odluka o otkazivanju desetog "Winterfesta" doneta je na nivou lokalne samouprave Grada Subotica, a u skladu sa aktuelnim merama prevencije koje imaju za cilj sprečavanje širenja zaraze korona virusom.

Ovu tradicionalnu manifestaciju, koja je postala neizostavni deo gradske predpraznične i praznične atmosfere, već devet godina organizuje Javno komunalno preduzeće "Subotičke pijace" u saradnji sa lokalnom samoupravom Grada Subotice.

Slične odluke donose i gradovi u zemljama u regionu. U susednoj Mađarskoj je otkazan **Božićni vašar u centru Budimpešte**, koji je od 1992. godine, kada je organizovan u ovom obliku, okupljao oko 120 izlagača i privlačio oko 800 hiljada posetlaca godišnje.

Austrijski "**Bečki Božićni san**", jedan od najčuvenijih zimskih vašara u Evropi je, za sada, odložen. Prema višegodišnjoj tradiciji bečki zimski vašar je trebalo da bude otvoren 13. novembra, ali je zbog mera austrijske vlade o ograničenom kretanju, koje su na snazi do 6. decembra, još uvek krajnje neizvesno da li će se manifestacija uopšte održati.

U glavnom gradu Hrvatske se najavljuje da će se ovogodišnji **Advent u Zagrebu** održati "u nešto drugačijem okruženju, u skladu sa preporukama i odlukama nadležnih organa". Kada, pod kojim uslovima i na kom prostoru, trenutno se ne zna.

Za sada nema kompletnih informacija ni o **novosadskom "Winterfestu"**, koji se prošle godine svrstao

u top deset manifestacija ove vrste u Evropi. Na sajtu organizatora je do zaključenja ovog broja "Informatora" stajalo: "Informacije o programu manifestacije, eventualnoj promeni mesta i vremena održavanja, kao i obaveznim epidemiološkim merama kojih posetioci moraju da se pridržavaju, objavićemo nedelju dana pre početka događaja".

IN MEMORIAM

Sa tugom i žaljenjem obavestavamo čitaoce Informatora da je

Kalmár Nándor
(1953 – 2020)

višegodišnji korisnik usluga JKP „Subotičke pijace“, preminuo u 68. godini života.
Neka počiva u miru!

Ovo možda niste znali - pijačna ponuda iz drugog ugla

RUKOLA

Stručnjaci tvrde da rukola čuva srce i smanjuje rizik od mnogih bolesti. Smatra se prirodnim antibiotikom, reguliše varenje, a koristi se i kao pomoćno sredstvo u lečenju čira, osteoporoze, hroničnog zatvora, prehlade i kašlja.

Rukola (latinski *Eruca sativa*) je jednogodišnja zeljasta biljka iz porodice kupusnjača, prirodno rasprostranjena u oblasti Sredozemlja. Uzgaja se i koristi kao lisnato povrće, a lišće ove biljke je oštrog, specifičnog ukusa, bogatog vitaminima i mineralima. Danas se rukola u ishrani koristi u gotovo celom svetu, najčešće u evropskim zemljama, a naročito u Italiji, gde je neizostavan dodatak picama i salatama. Rukola se savršeno kombinuje sa različitim sirevima, naročito sa parmezanom, fetom i mocarelom.

U brojnim svetskim restoranima rukola se koristi i kao dodatak jelima od mesa, a zbog interesantnog oblika lišća služi i za dekoraciju mnogih jela.

Poreklo

U prirodi rukola raste samonikla, te je mnogi smatraju korovskom biljkom. Za razliku od divlje, kultivisana rukola je krupnija i nije gorka. Postojbina rukole su jug Španije i Alžir, ali ova biljka se danas može naći i u svim ostalim delovima sveta. Za rukolu se znalo još u doba Starog Rima i Stare Grčke, a u to vreme se koristila kao sredstvo za poboljšanje rada organa za varenje.

Uzgoj

Pošto je i na našem tržištu sve popularnija, proizvodnja rukole se smatra veoma isplativom. Tim pre jer uzgoj nije komplikovan, a specifična je po tome što može da bude zasađena u bilo koje doba godine. Samo je važno da zemljište u koje se sadi dobro zadržava vlagu. Najbolje uspeva

na dobro dreniranom zemljištu, ali voli puno vlage, pa zahteva često zalivanje. Potrebno je izbeći lako peskovita i srednje teška zemljišta. Odgovaraju joj zemljišta pH 6-6,5.

Rukola voli hladno vreme i otporna je na mraz. Za setvu je neophodna dnevna temperatura iznad četiri stepena. Uspesno raste na sunčanom mestu, ali toleriše i hladovinu. Nega se sastoji od međuredne obrade i redovnog navodnjavanja. Berba počinje mesec i po do dva nakon setve, kada se počinju brati lisne rozete. Nakon toga, rukola na istom mestu nastavlja da raste i posle narednih mesec do dva se opet bere.

Zdravlje

Rukola je bogata vitaminom C, karotenom, vitaminima B-kompleksa, pektinom, kalcijumom, fosforom, gvožđem, magnezijumom, kalijumom i bakrom. Sastoji se uglavnom od vode i ima dosta ugljenih hidrata i belančevina. Sadrži aktivne sastojke koji imaju antikancerogena svojstva, pozitivno utiče na zdravlje i smanjuju rizik od mnogih bolesti. Rukola je posebno značajna u prevenciji raka dojke. Stručnjaci tvrde da rukola čuva srce i smanjuje rizik od mnogih bolesti. Smatra se prirodnim antibiotikom, reguliše varenje, koristi se kao pomoćno sredstvo u lečenju čira, osteoporoze, hroničnog zatvora, prehlade i kašlja. Osim toga, rukola čisti krv i pospešuje rad jetre. Bez obzira na to što ima specifičan ukus, najbolje je da se konzumira presna i u salatama, mada zadržava lekovita svojstva i pri kuvanju.

Salate sa rukolom treba jesti odmah nakon pripreme, a preporučuje se da se rukola ne seče nožem, nego da se kida rukama.

